

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 6 ft — kr.
 Félévre 3 „ — „
 Negyedévre . . . 1 „ 50 „
 Egy hónapra . . . — „ 50 „
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádossy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői Iroda:
 PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereskedésben.

Egyes számok kaphatók:

Waldinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben

Mit tilt a törvény?

A vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény életbelépte alkalmából, részint a törvény ismeretének hiánya, részint a törvény fonák magyarázata folytán némely irányban oly viszás állapotok származtak, melyek figyelmet keltve kötelességünk tekint, hogy azokról megemlékezzünk.

Sokan, kik a törvényt nem olvasták, vagy csak fölületesen futottak rajt keresztül, azon téves fölfogásban élnek, hogy a vasárnapi munkaszünet minden munkásra kiterjed, ki két kezének fizikai erejével és működésével keresi kenyerét.

Ez nagy tévedés.

Mert a munka tilalma általában csupán az iparosokra és a kereskedőkre vonatkozik.

Vagyis a törvény e részbeni tilalma egyáltalán nem terjed ki a földbirtokosokra, kertészekre és szőlős gazdákra. Szóval mindazokra, kik a föld hasznos művelése után élnek és existálnak.

A szüneti törvénynek egyuttal a mezei munkára kiterjedő hatályát a némely oldalról lábrakapott téves fölfogásban megerősíté a csendőrségnek itt-ott érvényesített abbéli eljárása is, melyszerint a vasárnapon mezei munkával foglalkozókat eltiltotta a munka további folytatásától.

Mennyire volt jogosult eme rendőri intézkedés, mennyire nem, — a konkrét eset körülményei ismeretének hiányában itt megvitatni és eldönteni nem lehet föladatunk.

Egyet azonban teljes joggal konstataálhatunk; s ez az, hogy amennyiben a rendőri eltiltás a szüneti törvényre hivatkozással történt, úgy az teljesen alaptalanul és a törvény rendelkezésének ellenére, jogosulatlanul történt.

Sem rendőrnek, sem birónak nem áll jogában és hatalmában a mezőn teljesített munkát, a szüneti törvény alapján gátolni, vagy eltiltani.

Már maga az üdvözítő elrendelése a vasárnapnak megszentelését. Nemcsak azért, mert szükség van hetenkint egy napra, melyen a lélek a vallásos buzgóság szárnyain fölszáll a mindenség urához; hanem azért is, mert a világteremtés nagy munkájának hat napja után, következett a hetedik, a pihenés napja.

Szóval, hetenkint kell egy nap, mely a munkában elgyötört test nyugvására szolgál. Kell egy nap, mely a vallásos áhítat magasztos céljának szentelendő.

Ezen humanisztikus és valláserkölcsi fölfogás tükröződik vissza az 1879. évi 40. t.-cz. 52. §-án is, mely következőleg rendelkezik: „A ki az 1868. évi 53. t.-cz. 19. §-ának az ünnep- és vasárnapokra vonatkozó intézkedését megszegi, száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.”

A most hivatkozott törvényszakasz pedig ekként hangzik: „Vasárnapon minden nyilvános és nem elkerülhetlenül szükséges munka fölfüggesztendő.”

A törvény most hivatkozott rendelkezéséből tehát arról győződünk meg, hogy

a mezei munkaszünetre vonatkozólag már sokkal korábban keletkezett törvény, mint az iparra és kereskedelemre.

Csak hogy míg az új szüneti törvény rövid kategorikus szövegezésével a szakminisztereket ruházza föl azon joggal, hogy az általános szabály alóli kivételeknek taxatív felsorolását rendeleti uton eszközöljék, addig az 1868. évi 53. t.-cz. 19. §-a a „nem elkerülhetlenül szükséges” általános fogalmának odavetésével provokálja a vitát, hogy a kifejezés miként és mely viszonyokra alkalmazandó.

Nézetünk az, hogy a törvény szigorának merev alkalmazása a törvény által föltételezett normalis viszonyokat követel.

Rendes és kedvező időjárás mellett igenis minden nyilvános és nem elkerülhetlenül szükséges munka vasárnaponként fölfüggeszthető.

De ha a mezei gazdára oly idő jár, mint a jelen gazdasági évben, akkor beáll az elkerülhetlenül szükségesség stádiuma s ha lehet, még vasárnap is meg kell menteni az enyészettől, az elpusztulás veszélyétől, keserves emberi munkánk által teremtett Isten adományát!

Hiszen, ugyis jól tudja minden gazda, hogy nálunk ezidén egy héttel később kezdődött az aratás, mint máskor. Tudjuk azt is, hogy az aratás és hordás ideje alatt alig mult el kétszer 24 óra, melyen zuhogó eső ne akadályozta volna a munka folytatását. Tudjuk nagyon jól, a most folyamatban levő cséplést is mily gyakran szakítja félbe a futó zápor. Ily ab-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

Megjön a kis mama!

Ma van épen két hónapja, hogy elhagyta azt a kised fészket, melynek ő a gondozója, mindene. Pedig úgy fájt neki árván visszahagyni a drága férjet s az aranyos gyermekeket, a kikért él hal, a kik boldogságát képezik. Sirt, zokogott, valahányszor csak arra gondolt, hogy ő most távol, idegen földön fog élni férj és gyermekek nélkül, kiket pedig már annyira megszokott.

De hiába volt a sopánkodás, hiába a bánat, neki fűrdőre kellett menni. A hosszú télen át igen nagy beteg volt, s bár családja körében, lelkén mindig a boldogság verőfénye ragyogott, testét mégis a fájó betegség, a reménytelenség sötét éjszakája gyötörte. Az orvos ennél fogva szigorúan meghagyta, hogy a tavasszal Arcóba menjen, s ő, a kis mama, engedelmességet, bármennyire fájt is ez szívének.

Elutazott tehát messze idegenbe, s itt hagyta a szerető férjet, itt a kedves Nellikét s az aranyos Dódikát, ezt az alig négy éves kis fiút, a kit annyira szeretett, oly forrón imádozott.

Mennyi álmatlan éjszakát töltött kezdetben ott kint a fűrdőn! Gondolatai folyton haza szálltak, s valahányszor a kis madár pauzasos dalát hallotta a fenyves erdőben, mindig gyermekeinek szavát hallotta a dalban, s látta, mint keresik őt sirva, mint kérdezik a papától: „Hol a kis mama?”

Már nyugta se volt, egy nap két-három levelet is irt haza, hogy ő nem marad ott, nem viselheti el tovább az egyedüliséget; míg végre mégis csak megnyugodott sorsában. Hisz azt mondta az orvos, hogy a kúra után biztosan egészségesen fog övéi körébe térni, s hogy még boldogabb lesz ezután, mint eddig volt. S ez a tudat megédesítette fájalmát.

De azért gondolatban mégis mindig otthon volt. Ha a fenyvesek közt sétált mikor a mezők tarka virágai üdvözölték; valahányszor az erdőkoszoruzta hegyesűcsra tekintett, s valahányszor a fehér országutakat megpillantotta: mindannyiszor egy-egy forró sóhaj küldött haza — a kis fészekbe.

Othon pedig hiányzott a kis mama. Hiányzott a tanácsosnak, hiányzott a kis gyermekeknek, főleg Dódikának, a ki úgy is a mama kedvence volt. Gondoltak is reá kora reggeltől késő estig, s mindig csak azokat a helyeket

keresték föl a kertben, ahol a kis mama — mikor még otthon volt — olvasni, kötetgetni szokott.

Most is ott vannak a kertben. A tanácsos a platan alatt ül s olvasgatja a kis mama régiebb leveleit, majd elmélázik, mintha várna valamit. Igen, levelet vár. A két hónap letelt, az asszonynak haza kell jönni, ma okvetlenül jön levél. Előveszi az órát, nézi. Három óra van. Két óra múlva itt a posta. S ezzel megint előveszi a leveleket s újból elolvassa kezdettől végig.

Ezalatt Nellike, a legidősebb gyermek, oda megy a függő hiutához, beleteszi abba a kis babát, öltözteti, himbálja, majd megint kiveszi, s úgy beszélget avval a piszeorru játék-babával, mint a kis mama szokta tenni az ő kis öcsésével, Dódikával, mikor még az is kis baba volt.

Dódika pedig ott játszik a fűben a lovacskájával. Piczi ajkai folyton mozognak, s beszélnek össze-vissza érthetetlen dolgokat. Talán haragszik a kis gazda, mert a „paczi” nagyon lusta. Megköti a madzaggal, s aztán nagy nehezen föláll és buzza körül az udvaron. De csakhamar ott hagyja s oda fut a kis csibékhez, azokkal beszélget, azok megértik. S a vén

normis viszonyok között tehát a törvény nem tiltja, de határozottan megengedi, hogy a gazda megmentsen évi terméséből annyit, mennyit csak megmenthet.

Hisz az teljesen közömbös dolog, akár tűz égeti, akár víz rothasztja a termést, a mentés munkája mindkét esetben nemcsak jogosult, de Isten adományát illetőleg kötelesség is.

Ismertünk vallásos buzgóságban megöszült lelkipásztorokat, kiknek hivei istenfélők, vallásosak valának. Megszentelték a vasárnapot vallásos meggyőződésből, hogy Istennek parancsolatját teljesítvén, előtte kedvesek legyenek.

De ha jöttek abnormis időviszontagságok, mint a jelen évben is, az a galamb-ősz haju pap maga hirdette a szószékből vasárnap délelőtt a hiveknek: „menjete, használjátok föl a jó időt, siessetek betakarítani a mezőről Istennek adományát.”

Ez a fölfogás, ez a szándék lakott a törvényhozóban is, midőn a kiterjesztő magyarázatot tüdő föntidézett törvényszakaszt megalkotá.

Adjon Isten olyan normális, jó évet, hogy a törvény ily bő magyarázatára, illetőleg kedvezményének gyakorlati alkalmazására sohase legyen szükség!

A t. rendőrkapitány úr figyelmébe.

Az utcánjáróknak gyakran van alkalmuk gyönyörködni egy-egy pompás magánfogat végigrobogásán. Elkezdve a négyfogatútól egészen az egyfogatúig mindenféle változatban röpködnek el mellettünk a szemre való csinos kocsik. Hol egy-egy vidéki gentry robog be a városba, hol egy-egy katonatiszt hajtja végig az utcákon, hol meg a civil gigerlik rendeznek diszkocsizást.

És ez nem is olyan megszólalni való; mert hiszen érdekesnek elég érdekes, a szemnek is jól eső látvány az a hintó-verseny. Csak hogy azt nem szabad elfelednünk, hogy Pécsen vagyunk. Ennek a városnak pedig az a tulajdonsága, hogy az utcák a keskenység és görbeség mániájában szenvednek, s egyáltalában nem mutatnak hajlandóságot arra, hogy Andrassy-utakká alakuljanak.

Nálunk tehát erről a sport-élvezetről egyszerű és mindenkorra le kell mondanunk.

A lemondás részünkről, gyalogjáró halandók részéről, meg is volna. De a magánfogatos urak — úgy látszik — még mindig hisznek a

mi utcáink Andrassy-uti mivoltjában s oly sédítő gyorsasággal hajtják át a legszűkebb s legforgalmasabb utcákon, hogy az valóságos istenkisértés.

A poszton álló rendőrök pedig jámbor képpel néznek e vágató faetonok után s fölélekednek: „Csak hogy el nem gázolt!” Rászólni egyikre sem mernek, mert az nekik nagy úr s még le talál csapni az ostorral. De hiába is szólanának a közönséggel mit sem törődő úrikocsizókra, mert azok nem csak reánk nyomorult gyalogosokra nem hederitene, hanem a rendőrökre sem.

Az a szegény rendőr ilyenformán soha sem jut az annyira szükséges „tekintél”-hez, mert az ő főkapitánya nem szerez neki ilyen izét.

Ezt pedig úgy szerezhetne az a kinevezett, tehát — az államosítók szerint — immáron „független” főkapitány, ha közegét utasítva a szabály ellenére gyorsan hajtók haladéktalan följelentésére, ő maga is haladéktalanul megintene, esetleg megbüntetné a kihágást elkövetőket.

Nem képzelnék oly intelligens uri embert, a ki az egyszerű, bizalmas intésre is ne hallgatna s ne mérsékelné sportszenvédelmét, melyet most — miután senki sem figyelmezteti őket s akadályt sehol sem látnak — bizony bona fide ugyancsak féktelenül neki eresztenek.

Tehát kértünk kissé erélyesebb rendszabályozást!

HIREK.

— (A vasárnapi orkán) pusztításairól még mindig kapunk értesítéseket. Ezekből s a fővárosi lapok közléseiből az látszik, hogy a vihar nem csak a mi vidékünket, s nem is csupán Baranyát, hanem helylyel-közzel az egész országot keresztül-kasul száguldotta s mindenféle nagy pusztítást vitt végbe. Pécs városán át öt perczig tartott a jégeső, összeverve a szőlőkben még azt a kicsit, mit a phylloxera meghagyott. Nádasdnak hasonlóképen kijutott a jégverésből; Kardos főispán hidasdi terjedelmes és kitünően művelt szőlőjét iszonyuan megpaskolta a jég. A szent-lőrinczi járásnak majd minden községéből kapunk hírt a szörnyű pusztulásról. Ibafáról a következőket írják: Örökre szomorú emlékezetes nap leszen augusztus 23-ika az ibafai községnek és annak messze vidékének, midőn délután négy óra után egy világos átlátszó felhőből dült a réczetójás nagyságu jég, mely a rémitő széllel rövid 10 percznyi idő alatt az idei szőlő, kukoricza, hajdina és kerti veteményeket tönkre tette, a szél a fákat gyökerestől, a háztetőket pedig tollként emelte a levegőbe. Embereket és állatokat véresre vert, Csebényben néhány sertést agyon ütött. Hogy mily mennyiségben esett a jég, kiténik legjobban abból, hogy még másnap is halomszámba fektűt a jég az útakon. Janosiból írják, hogy a

kukoriczának és szőlőnek vége, hasonlóképen Szopok, Komló, Battyán, Szék, Mánfa, Pölöske, Sásd, Jágonok és Felső-Mindszent községek kukoricza- és szőlőtermése tönkre ment. Rónádfán, a Biedermann-féle uradalomban egy nagy ököristálló bedőlt és az állatok nagy része megsebesült. Nagy-Vátyon a templom tornyát lekapta s a templomhajó tetejére csapta, betörvén a tetőt. Pellérdén hasonlóképen a templom tornyának keresztjét s a bádogtetőt vitte el magával a szélvész. Bonyhád on nincs ház, melyen nagyobb kárt ne okozott volna e szörnyű orkán. A lakosok a szabad ég alá menekültek, nehogy a házuk teteje reájuk szakadjon. A nép ott kétségbe van esve, mert a jég mindenét tönkre tette. Faddon a szegény dohánytermelők kenyerét vette el a jég, összeaprítván az összes dohányültetéseket. A kár itt 60—80 ezer forint. Dombori mellett Tolna nevű dunai kikötőben a hajóról egy hajóst fölkapott a szél a levegőbe, aztán belevágta a Dunába s a hajós nyomtalanul eltűnt.

— (Lajos napja Siklóson.) Siklós talán az egyedüli hely Baranyában, a hol évről évre következetesen megülik a Lajos-napot, Kossuth Lajos neve tünepét. Az első Kossuth-ünneptől maig egyetlen egy évben sem maradt el az a lelkes gárda, mely a hazafiúi erényeket istápolja abban a 48-as érzelmű városkában és környékén. Az idén is a „Pelikán” vendéglő kerthelyiségében, tánczczal összekötve, ülték még Kossuth neve tünepét, melyre pártkülönbség nélkül nagy számmal jelent meg a közönség. A megnyitó beszédet Vághó Lajos kémesi ref. lelkész mondta, mely annyira meghatotta a jelenlevőket, hogy a közönség nagy része könyök közt hallgatta a szép beszédet. Aztán Morvai Ferencz nagy-vátyi ref. lelkész mondta magvas beszédet.

— (Az építendő új színház) építészeti szakbizottsága hétfői gyűlésen hosszasan foglalkozott az új színház terveivel. Legújabb két tervrajz érkezett be, melyek szintén a gyűlés elé terjesztettek. Ez alkalmából egy albizottság alakult, melynek feladata lesz az ujonnan beérkezett tervek- és költségvetéseknek szigorú megbirálása. Az albizottság tagjai lettek: Kovácsffy Kálmán kir. főmérnök, Herbert János városi tanácsnok, Muuzhart Géza helyettes főmérnök; továbbá Jankovits Hugó, Ráth Mátyás és Dobszay Antal.

— (Asszim Mehemed bég Pécsen.) Asszim Mehemed bég, budapesti török főkonzul a jövő hónapban városunkba érkezik, a hol érdekes kutatásokat akar végezni. A főkonzul ugyanis Tiriaki Hasszan, a legutolsó pécsi basa sirjának fölfedezésén fáradozik, ki — állítólag — a török hódoltság idején Pécs városa vissza-

tyúk-anyó, bármennyire méltatlankodik is a bizalmas barátságon, — mégse bántja Dódikát, hanem hagyja játszani a kis csibékkal, mintha csak tudná, hogy azoknak a kis állatoknak jól esik ennek az aranyfürtű gyermeknek a eseevége és ártatlan incselkedése . . .

Igy töltötték a délutánt, midőn a kapu megnyílt, s a postás a tanácsos felé sietett.

— Jött levél? — kérdé a tanácsos.

— Igen, nagyságos uram, ajánlott levél jött.

A tanácsos átvette a levelet, izgatottan nyitotta föl.

Az asszony irt.

— Nelli, Dódika! jöjjetek, siessetek a kis mama irt.

Erre Nellike ott hagyta a babát, Dódika pedig a kis csibéket, s örvendve rohantak a papához, ki addig hozzá sem látott a levél olvasásához, míg a piczinyek el nem helyezkedtek.

A tanácsos hangosan olvasni kezdte a levelet:

Arco, 1891. augusztus 22. Drága Egyetlenem! Két nap mulva már otthon leszek ölelő karjaitokban. Ajkam már ég a vágytól titeket forrón megcsókolni, karjaim pedig tárvák az

ölelésre, hogy szívemhez szorithassam azokat, a kiket oly hosszú időn át nélkülözni kellett. Vigan, örömmel írom e sorokat, mert tudom, érzem, hogy ezek az utolsó, miket innen a messze idegenből írok haza.

Az orvos ma fejeztette be velem a kúrát, s kijelentette, hogy egészségem teljesen helyreállt.

Hála Isten! Jól is érzem magamat. Az igaz, hogy csendben, zavartalanul éltem itt fájdalmak is izgalmak nélkül, de azért képzeletben csak nálatok és veletek voltam. Az itteniek közül is csak kevesekkel érintkeztem, egyedül asztalszomszédaimmal a table d'hotenál, a kik aztán szívesen beszéltek velem a drága férjéről, az okos kis Nellikéről és az én aranyhaju kis Dódikámról. Egész nap a szabadban barangoltunk és én nekik rólatok meséltem sok szépet, ők pedig szívesen hallgatták a kis mamát (mert most már ők is így hívják.)

Ha egy-egy levél irtatok, azt nekik is megmutattam, sőt előttük föl is olvastam akár tiszser is. Mások talán kinevettek volna, de ők megértettek engem, a mi nekem olyan jól esett.

Majd csodálkozni fogsz édes egyetlenem, hogy milyen jó színben vagyok, — legalább az itteni ismerősök azt állítják. Pláne most jóked-

vem is van, hiszen érzem, hogy haza repülhetek az én boldogságom fészkebe, a honnan oly hosszú ideig távol voltam.

Szegény! Két hónapon át te voltál papa és mama egy személyben, s aztán mennyi gondot okoztam neked! De ugy-e, édes, szívesen viseled el, hiszen tudod, hogy mennyire imádom családomat, s hogy nem tőlem függött a távozás.

Gyermekeimre is már véghetetlen kíváncsi vagyok. Nellire, Dódikára! Ugy-e Nellike nem ir már olyan görbe i betűket? Hát a kis harrisnyák elkészültek-e már?

Erre a kis Nelli mosolyogni kezdett, még jobban magához szoritotta a papa karját, s aztán megint figyelmesen hallgatott.

Képzelete előtt állt a kis mama, mintha csak az szólna hozzá, az ő édes hangján. Piczi ajkai oly édesen mosolyogtak.

A kis Dódika pedig ott mászkált az asztalon, s megnedvesített mutató ujjacskájával rettentő görbeségeket pingált az asztalra, a piros levélbélyeget pedig már feketére festette. Tudja Isten, hol járt az esze. De csakhamar figyelni kezdett, midőn a tanácsos a levél föl-olvasását folytatta:

„Hát az én aranyos Dódikámat mint fo-

vétele alkalmával elesett, s városunkban vagy annak környékén temettetett el. E nehéz és kevéssé reményteljes kezelettel kutatásban a főkonzultának egyik helybéli személyes ismerőse, Persian Iván kir. ítélőtáblai irodaigazgató is segítségére leendő, kit erre a főkonzult levélileg már föl is kért.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter Grün Gyula dr. budapesti ügyvédet a zalaegerszegi kir. törvényszékhez jegyzőnek nevezte ki. Az újonnan kinevezett törvényszéki jegyző pécsi születésű, s tanulmányainak egy részét is városunkban végezte.

— **(Öngyilkos honvéd.)** Révész Sándor, honvéd folyó hó 25-dikén szíven lötte magát. A 23 éves fiatal ember irnoki minőségben működött a fővárosban, a hol agg anyját is magánál tartotta, s róla szorgosan gondoskodott. Márczius havában azonban besorozták őt a honvédekhez, hol csakhamar megnyerte fölébvalóinak tetszését, úgy, hogy rövid idő alatt előléptetett. Mindazonáltal a szorgalmas és törekvő fiatal emberen egy idő óta búskomorságot vetek észre, s nem egyszer úgy nyilatkozott barátai előtt, hogy ő öreg ember soha sem lesz. Ennek oka az volt, hogy folyton nyugtalanító híreket kapott családjától, mely a családöntartó távollétében sokat küzdött a megélhetés keserves gondjával. Ez annyira bántotta a jószívű embert, hogy f. hó 25-dikén elkeseredésében szíven lötte magát. Tragikus halála előtt két levelet írt meg, az egyiket szegény anyjához, a másodikat pedig a pécsi katonai hadparancsnoksághoz.

— **(A sertéshizlaló-társaság szerződése a várossal.)** A városi közgyűlésen vita tárgyát képezte az a szerződés, melyet a város közönsége a pécsi sertéshizlaló előlegezési társasággal kötött, vajjon e szerződés a társaságnak részvénytársulattá való átalakulása után érvényes marad-e. A vita vége az lett, hogy a szerződést a jogügyi bizottsághoz utasították, mely azt a keddi ülésén hatálytalannak és semmisnek mondotta ki azon az alapon, hogy a nevezett társulat nem alakult át egyszerűen, mint azt föltüntetni igyekeznek, hanem lényegében teljesen új társulat keletkezett, melyre a régi szerződésben foglalt koncessziók át nem ruházhatók, s így új kötés válik szükségessé.

— **(Halálozás.)** Kallas Mari e hó 27-én kilenczvenéves korában elhunyt Pécsen. (Megye-utca 22. sz.) Temetése ma délután 4 órakor lesz.

— **(Tilos a falragasz.)** Majd minden utcasarkon, minden fölülőbb házon, a hol azelőtt hirdetések függtek, most ez a három szó ékeskedik: „Tilos a falragasz.“ Nem is szólva arról, hogy e három szóból álló mondat koncepciójában is otromba, (mert így a helyes: Itt a hirdetések fölragasztása tilos) — még ezenkívül is rendkívül furcsa ez a fölírás. Furcsa pedig azért, mert különösen a belvárosban, s legkülönöbben a belváros központi, forgalmas helyein

sorra fölkerül a falra ez a tiltakozás, minél fogva a belvárosban — talán két helyet kivéve — sehol sem lát az ember hirdetést, nemcsak magán s üzleti hirdetéseket, hanem még hivatalosakat sem. Hát nem furcsa állapot ez? A város folyton terjeszkedik belső nagyságában s külső terjedelmére is, emelkedik szellemi ereje, ipara, kereskedelme, kulturális nivója, ehez képest a nyilvánosság, a közhírre tétel szükségessége is mind tágabb és tágabb tért követel. A közönség én úgy rá van utalva a hirdetésekre, mint a törvényhatóságok, testületek, intézetek, kereskedők, iparosok, alkalmi társulatok stb. A hirdetés a szócső egy ilyen előrehaladott városban minden olyan ügyben, a mi a leggyorsabban s a legkiterjedtebb módon közlendő a nagy közönséggel. Mert reméljük, hogy csak nem akarunk visszatérni a falusi dobolás rendszeréhez, mely manap, nálunk a városban, épenséggel nem vezet a célhoz. Így állván a dolgok, egy reggelen arra ébredtünk, hogy ezt a szócsövet a mindenható hauserrek egyszeriben kivették az egész pécsi társadalom kezéből. Egyiknek eszébe jutott, hogy a háza falát nem engedi elékteleníteni (szó sincs róla: joga volna is hozzá), s kiragasztja a veto-ját a háza sarkára. Csakhogy a példa ragadós is, meg másokban azt a logikát is kelti föl, hogy: ha az az egy megtiltja, miért türjem én? Rövid egy hét lefolyása alatt szétömlött az egész városban ez a különös sztrájkolási mania és ma ott állunk, hogy nincs egy tenyérszerű hely, a hova hirdetéseket ragaszthassunk s nincs hely, a hol a magunk tudnivalóit megtalálhassuk. Ez már olyan elfajulása a háziuri jognak, hogy ebbe a hatóságnak okvetlenül bele kell szólania. Ime itt volt — még csak nem is régen — egy tisztességes vállalat, mely a falra ragasztott hirdetése módját rendezni akarta olyképen, hogy minden szembeötölő ház, vagy sarok épület tulajdonosától némileg kötelező engedélyt vett ki, hogy a jó izlésnek megfelelő hirdetési táblákat alkalmazhasson a megjelölt falrészekben. A hirdetőktől e kiadások és a kezelés, rendezés, föltügyelet, föntartási költség fejében természetesen csekély díjat vett volna a vállalat. Ezzel nemcsak a háziurak nyertek volna, mert falaiikat nem éktelenítette volna el a reusztelenül s otrombán fölragasztott hirdetések tömege, — hanem nyertek volna a hirdetők is, mert hirdeteik fölragasztására, épentartására föltügyelt volna a vállalat. No meg a város utcáinak csín dolgában is előnyére vált volna ez az intézkedés. A háztulajdonosok egytől-egyig szívesen adták beleegyezésüket; a város polgármestere is hajlandó volt ez újításához jóakarátát hozzáadni. De hát megtörtént a városi közgyűlésen, hogy voltak ennek az ügynek ellenségei, kiket talán a kenyérrigyek bujtattak föl, s a szabályrendeletet, melynek értelmében a fali hirdetések rendezése vállalkozóknak lett volna kiadandó, elvetették. Mit szólnak tehát most, szörnyen bölcs városatyák, ehhez a legújabb helyzethez? Hát

dig ő olyan szépen megígérte, hogy nem fog többé pancsolni a vízben meg a homokban.

Az est is megérkezett, s a boldog család ott ül a vacsoránál. Keveset ettek, de annál többet beszéltek a kis mamáról.

— Milyen jó, ha ő már itthon lesz!

— Még csak kétszer fekszünk le, s azután itthon lesz.

A tanácsos szemeiben a kettős öröm sugára csillogott. Örült, mert tudta, hogy a család őrangyala egészségesen tér haza, s örült, mikor az ártatlan gyermekek őszinte örömét látt viszatükrözni a piros pozsgás arcokon.

Vacsora után — közkívánatra — még egyszer föl kellett olvasni a kis mama levelét. Milyen szépen imádkoztak lefekvés előtt s mily igaz szívből kérték a jó Istenkét, hogy minél hamarabb küldje haza a kis mamát!

S mikor nyugodni tértek, boldog volt az a két kis angyal, s álmódott sok szépről, a boldogságról, — a menyországról!

Mert hiszen azzal az édes gondolattal hunyták be szemeiket, hogy két nap mulva megjön a család legdrágább kincse, őrangyala — a kis mama!

Kéry Gyula.

ezt az állapotot talán a fali hirdetések rendezésének tekintsük? — Miután ez az állapot egy modern városban a lehető legostobább abszurdum, hozzá még — így a hogy van — jogtalanság is: fölhívjuk a hatóságot, hogy ez állapot megszüntetésére haladéktalanul intézkedjék.

— **(Naptár.)** A naptár szerint e hó 23-án ért végett a kánikula, mely az idén nem annyira állandó forrósággal, mint inkább szokatlan szeszélyességgel köszöntött be. Az utolsó negyed 26-án éjjel 1 óra 34 perczkor volt. A száz éves naptár 26-tól a hó végéig viharral vegyes esőt jövendől, az idei őszre vonatkozólag pedig nem valami kellemes jövendőlést tesz, a mennyiben azt írja, hogy gyakori esőzések és sok szélvihar fogják a bekövetkezendő ősz legjobban jellemezni.

— **(Szilassy Irén)** mint a berlini Fridrich-Wilhelmstadt-színház szerződött operette énekesnője — mint halljuk — szeptember első napjaiban fog először ott föllépni és pedig Boccaccio „Fiametta“ szerepében.

— **(A barack-évad)** az idén is kitűnően beütött Fekete Mihály pécsi ügyvéd, jeles pomologus barack-telepén, a hol már évek óta a legpompásabb barack példányok ezereiben gyönyörködhetik a szem. A legnagyobb gondal ápoltt, kitűnő fajú barackfák valóságos erdeje az a Nepomuk utczai kert, melyet a közönség mindenkor megtekinthet, míg a gyümölcs éved tart. Kár, hogy a vasárnapi orkán ezt a kis ligetet nagyon megrongálta, megtizedelvén a fák gyümölcseit, bár a fákon kevés kárt tett. Ezrével fektüdtek a földön — a vihar után — a szebbnél szebb barackok, s e miatt ma már a telepen nem is lehet látni a termés bőségét, mely pedig rendkívüli volt. A legkisebb fácskán is, melynek alig van öt-hat erősebb ága, s melyet még támasztó fával kell gyámolítani, huszával-harminczával csüngenek a mosolygó piros ökölyi barackok. A ki ezt a szépen rendezett, odaadó gondal kezelt kertet látja, maga is barack-tenyésztő lesz, ha helye van hozzá. A mi szüleink nagy részének aligha az nem lesz a jövője: a barack-telepítés. Fekete nem is minden érzés nélkül fektet ilyen nagy súlyt e gyümölcs termelésére, most épen példát akar adni, hogy helyes kezelés mellett mit lehet produkálni a barackkal s azt mint lehet értékesíteni.

— **(Belügyminiszteri jóváhagyás.)** A belügyminiszter Pécs. szab. kir. város törvényhatóságának új szabályzati munkáját, mely főleg a mérnöki hivatalra vonatkozólag tartalmaz nagyobb szabású újításokat, jóváhagyta.

— **(Betiltott segély.)** A belügyminiszter egy lakonikus rövidségű rendeletet intézett a megye alispáni hivatalához, a melyben szigorúan megtiltja, hogy Baranyavármegye törvényhatósága tovább segélyezze Pécs város ipariskoláját. Midőn ugyanis a város az ipariskolát föllállította, a megye törvényhatósága is segélyezte évenként, minthogy az ipariskola tanulóinak majdnem fele vidékről jött. Az ipariskolára föltügyelő szakszabótság ugyan azt proponálta, hogy a vidéki tanulók fölemelt tandíjt fizessenek, de a megye törvényhatósága inkább évi segélyt ígért, a mit mindeddig meg is adott, mit a belügyminiszter legutóbbi rendelete végleg beszüntetett. Ugy látszik Pécs városát a „kegyes“ kormány nagyon is mostoha gyermekének tekinti, mert rövid idő alatt a megye révén immár a harmadik segélyt tagadja meg a várostól.

— **(A „Mecsek-egyesület.“)** mint már mult számunkban jeleztük, kijelölte a kis-rét-kantavári-völgy-mánfai út-vonalat. A jelzés a „Kisrét“ északi oldalának közép részén kiemelkedő fa sudarán kezdődik vörösszinnel s a „kantavári“ — sajnos hogy hozzáférhetetlen — romok és forrás mellett elhaladva vezet a nagy mélyvölgyi forrásokhoz. Az utolsó forrás mellett (mely a völgy mánfai kijáráshoz közel, egy mészégető kemence közvetlen szomszédságában fekszik) egy nyugoti irányba tartó völgyben, pár lépés távolra találjuk a mánfai barlang nyílását, mely hatalmas sziklahasadék impozáns képet nyújt a szemlélőnek. — A jelzés után tovább haladva kiértünk az országútra s innét pár száz lépésnyire találjuk a régi s történelmileg becses kápolnát. Egy más útvonalon is ki van már jelölve; ez a magyar-

gom csak szívemhez szoritani! Azt a kis szöszke angyalt, a ki az én szemem fénye. Itt a fürdőben is van egy olyan kis fücska, a ki hasonlít egy keveset az én Dódikámra, óh! hányszor megcsókolom ezt helyette . . .

Majd meglátom tiszták lesznek-e a kis kacsói, s hogy megtartotta-e az ígéretet, melyet elutazásomkor oly szépen megígért!

Dódika figyelmesen hallgatott. Egyszerre pir futott végig kis arcán, s kacsóit hirtelen a köténykéje alá dugta; — szörnyen röstelte az esküszegést, mert bizony a kis kacsók nem voltak ám a legtisztábbak. A tanácsos mikor ezt észrevette, ölébe kapta a kis angyalt, s folytatta a levél fölolvását:

„Tehát gondoskodjál édesem kocsiról és holnapután reggel várj a vasutnál. Addig is gondoljatok reám annyit, mint én ti reátok.

Pá Papa, Nelli, Dódika — a viszontlátásig szívből ölel, csókol mindnyájatokat

Kis mama.

Lett erre sürgés forgás a házban. A cselédek azonnal hozzá fogtak a tisztogatáshoz. Nelli elövette a nagy palatáblát meg a griflit és szorgosan pingálta az i betűket, Dódika pedig futott a dadához s kérte, hogy mossza meg a kacsóit, mert megjön a kis mama, a kinek pe-

ürög-jak a b heggyi út. A jelzés fehér színnel történt és a Magyar-Ürög község északi részén lévő elágazásnál kezdődik s elég jól járható úton vezet a kirándulót vidéktünk e regényesen szép pontjához, melynek értéke nagyon fog emelkedni, ha az egyesület által tervezett kilátótorony el fog készülni. Figyelmeztetjük egyúttal a kirándulókat, hogy csak a fehér színnel jelölt utat kövessék, mert a piros színnel történt — s itt-ott még meglevő — régi jelölés nagy kerülővel vezet a célhoz. Ugy értesülünk, hogy legközelebb a lapisi vadászház-vágotti vonalat s ebből kiágazólag a remeterét-orfű-abaligeti, lapisi-mélyvölgyi, lapisi-kisréti utakat s a „Mecsekcsúcs“-ot fogják jelölni, s egyúttal a már kijelölt vonalokon szükséges és munkában lévő jelzőoszlopokat fölláttítani.

— **(A baranyavári jegyző fejelemlyi ügye.)** János Antal baranyavári fölfüggesztett jegyző fejelemlyi ügyében az alispán meghozta a határozatot. A nevezett jegyző ellen több panasz merült föl, melyek közül nyolcznál a felelősség megállapított, hat alól azonban a jegyző fölmentetett, mert többnyire a vétkeség megállapítható nem volt, vagy a hibát a hivatali elődök és bírók követték el. A fölfüggesztett jegyzőt szabálytalan, törvényellenes adó kivetések, helytelen, fölületes könyvelés, szabálytalan adóleírások miatt mondta ki vétkesnek az alispán, s a jegyzői nyugdíjalap javára fizetendő 500 frt pénz b í r s á g g al büntetni határozta, továbbá az eljáró szolgabíró költségeinek 28 frt 32 kr., s a fozsamvevő költségeinek 27 frt 60 kr. viselésére kötelezte. Az ezen fejelemlyi ügygel kapcsolatban elrendelt egyénekenkénti adószámolási, ügy számszerű eredménye fölütti intézkedés, s az e körül fölmerült költségek viselésének kérdése a törvényhatósági közgyűlés elé tartozván, ezekre nézve a határozat ki nem terjeszkedett. Az alispán végül a fölfüggesztett körjegyzőt a határozatnak jogerőre emelkedése után állomásába visszahelyezi.

— **(A szent-lőrincz-nasiczi vasut)** költségeihez a pécsi káptalan, melynek urodalmát az említett helyi érdekű vasut szintén érinti, 40 ezer forinttal fog hozzájárulni, a mint azt egyik utóbbi gyűlésén elhatározta.

— **(A Dráva áradása.)** A Dráva az idén rohamosan árad, mely különösen Eszéknél öltött már nagy mérvet. A lakosság rendkívül izgatott, mert az esetben, ha a folyó kiöntene, óriási veszteséget szenvedne. A hatóságok már megtették a szükséges intézkedéseket, s minden módot fölhasználják, hogy a fölizgatott lakosságot lecsillapítsák. Szombaton rendkívül nagy zivatar dühöngött Eszéken, mely ismét nagy mértékben hozzájárult a folyó rohamos áradásához.

— **(A régi bélyegek használatának határidejét)** a pénzügyminiszter f. évi augusztus hó utolsó napjára tette, mert azontúl már új bélyegeket bocsát forgalomba. Ezt a határidőt azonban most meghosszabbította egész az év végeig, miután a régi bélyegekből oly nagy készlet van, hogy az az első ízben kitűzött határidőig el nem fogyhatott.

— **(A vásáros-dombói bankó-hamisítók.)** A múlt számunkban közöltük azt a hírt, hogy Baranyában, Vásáros-Dombón bankóhamisító bandát fogtak el. A vizsgálat folyamán érdekes adatok kerültek ki a banda tagjainak vallomásából. Főleg százasokat és ötveneseket hamisítottak. Beberika — ez a neve a banda fejének, ki különben vargamesterséget üzött valaha — mindent bevallott s büntetésait is sorban elárulta. „Mentségül“ azt hozta föl, hogy ők a bankócsinálásnál mindig fogyasztottak igazi bankót, mert olyan volt a gépük, hogy az csak akkor dolgozott, ha beletettek egy igazi bankót. Ez azután elpusztult a nyomtatásnál, úgy, hogy például, ha három ötvenest (enyit adott ki egyszerre a gép) csináltak, csak 100 frt volt a hasznuk, mert egy igazi ötvenest kellett áldozni. Ez ugyan nem egyéb jámbor mesénél, a mit a „főnök úr,“ ki bizonyosan nagy kópé, valószínűleg csak a „résztvevő“-ek megfejtése céljából fundált ki, s azt az igazi ötvenest ő kigyelme szerényen kisanzsírozta a masinából a saját legjótékonyabb céljaira. Ugy látszik azonban, hogy ez a szolid bankóhamisítás is elég jól jövedelmezett, mert több kapzsi parasztgazda adósságokba verte magát, hogy a hamisításhoz szük-

séges pénzt előteremtve, a bandába beléphessen. A nyereséget a gép tulajdonosa, Beberika mindig atyafiságosan fölosztotta, úgy, hogy egy rész jutott ő neki, a másik pedig a jó pénz betevőjének.

— **(Magyarosítás az egyházmegegyében.)** Péchy József tolnai prépost-plébános hívei közt erősen fáradozik a magyarosodás érdekében, kiknek jó része német-ajku. Ujabban úgy intézkedett a plébános, hogy ezentul a tanulók miséjén, valamint a vasárnapi és ünnepi második misén csak magyarul énekeljenek. Ezért megaprehendált egy pár anyóka és zúgolódni kezdett, erősen hivatkozván az ősi szép (!) szokásra. A prépost-plébános a dolgot a püspöki fórum elé vitte, a honnan megerősítést kért, mit meg is kapott. Sláby Ferencz püspöki helynök ugyanis nemcsak megerősítette a prépost intézkedését, hanem ezen áldásos és szép cselekedetét meg is dicsérte, mert „ez intézkedés — írja a püspöki helynök — mig egyrésztől megfelel az iskolai énektanítás menetének, mely kizárólag magyar énekekre szorítkozik, másrésztől közelebb hozza nyelvkülönbség nélkül a tanuló ifjúságot az édes anyai nyelvhez, melynek tudása kétségtelenül köteleesség a haza bármily nyelvű polgárára.“ A tolnai prépost-plébános kövételére méltó példát állít Baranyamegye azon községeinek lelkészei elé, mely községekben nehezen halad a magyarosodás, habár a jóakarát nem hiányzik.

— **(Legelő fölosztás.)** Pogány község lakói kérvényt nyújtottak be a pécsi kirtörvényszékhez a községi legelő fölosztása tárgyában. A kirtörvényszék e napokban Keresztes Miklós törvényszéki bírót ki is küldötte a helyszínére, hogy a legelő fölosztás érdekében tárgyalásba bocsátkozzék a községgel. A tárgyalás megtörténvén, a község nagy szótöbbséggel a fölosztást javasolta, minek folytán a legelő fölosztás az őszre már megtörténik.

— **(Használt.)** Olvasóink bizonyára emlékezni fognak arra, midőn hetekkel ezelőtt lapunk hasábjain azon skandalózus állapotokról írtunk, melynek Kökény község volt a színhelye. E községben ugyanis egy év óta nem volt tanító még pedig azon neveltséges okból, mert a községben nem akarták a tanítónak az állásával megjáró egynegyed telkét átadni miután az iskolaszék azt határozta, hogy ennek jövedelmét az iskola föntartására fordítják. Mostarról értesít bennünket lapunk egyik barátja, hogy Kökény s községben végre megszűntek ezen állapotok, most már pályázatot mert hirdetni egy tanítói állásra, melyre az eddigi súlyos fizetés miatt senki sem reflektált. A tanító fizetését is fölemelték évi 100 forinttal, s így biztosították a községet arról, hogy ott többé ily ázsiai állapotok ne forduljanak elő.

— **(A helybeli izr. fiu- és leányiskolában)** a beiratások f. hó 30. és 31. én, valamint szeptember 1-én délelőtt 9—12 ig és délután 3—6-ig történek. A t. cz. szülők és gyámokkéretnek, hogy a szükséges adatok bejelentése céljából a gyermekeket személyesen bemutatni sziveskedjenek. Az I. osztályba csak oly gyermekek vétetnek föl, kik a törvény értelmében a 6. évet elérték és ezt a föltiszt. rabbi úrtól nyert kimutatással igazolni tudják. Minden újon belépő tanuló tartozik miniszteri rendelet folytán himlőoltási bizonyítványt fölmutatni. Azon szülők, kik a tanpénznek teljes vagy csak részben való elengedését óhajtják elérni, keresetüket úgy szóval, mint írásban terjeszthetik elő szeptember 1-én az iskolai vagy hitközségi irodában. Az iskolaév megnyitása alkalmából a templomban ünnepélyes istentisztelet fog tartatni szeptember 3 án délelőtt 9 órakor.

— **(Zrinyi-ünnepély.)** A „Szigetvári olvasó-egylet „Zrinyi Miklós hős elcsatának 325 ik évfordulója alkalmával szeptember 6 án saját helyiségében a kert fényes kivilágítása mellett táncestélyt rendez. Kezdeté 8 órakor. Beléptidij: tagoknak és családtagjaiknak személyenkint 40 kr., nem tagoknak 1 frt, gyermekjegy 10 kr. A tiszta jövedelem az egylet könyvtára javára fordítatik.

— **(Rövid hírek.)** Katasztrófa a Dunán. A Dunagőzhajózási társaság „Apostag“ nevű hajóján a napokban kázánrobbanás történt. A hajó elstülyedt, két kormányos és egy fűtő meghalt. A kapitány könnyű, a gépész pedig

súlyos sérülést szenvedett. — **Francia diákok a magyar diákokhoz.** A grenoblei „Egyetemi kör“ azon alkalmából, hogy a magyar diákok megküldték a román kérdésre adott válaszukat, igen meleg hangu üdvözlő levelet intézett a budapesti egyetemi olvasókörhöz. — **Új képviselő.** Somogy megye marczali kerületében egyhangúlag Kund Jenő ottani földbirtokost választották meg párt nélküli programmal. — **A szabadságharcz emlékeinek kiállítását** a közönség rendkívül nagy számban látogatja. Megnyitása után több mint 7000 ember tekintette meg. — **Széchenyi szobor** a svábhelyen. A Budapest-hegyvidéki turista-egyesület f. hó 30 dikán, azaz Széchenyi István gróf születésnapjának 100-dik évfordulóján leplezi a „legnagyobb magyar“ elkészült ércszobrát a budai svábhelyen, mely valamikor kedvencz tantózkodási helye volt.

Intés

a városi szakértő és ellenőrző közegekhez!

Az új vízvezeték főutcai csöveinek lerakása alkalmával oly mérvű hiányok észlelhetők még a „nem szakértő“-nek nevezett laikus részéről is, hogy azok konstatacióját, miután a jóvátétel még lehetséges, el nem mulasztadjuk.

Ugyanis mig az indóház és siklósi-utcai vezetékknél fölhasznált 6—8 centiméteres átméretű öntöttvas csöveknek 4—5 milliméternyi falazatvastagságát az elerendő víznyomás erejéhez képest viszonylagosan elegendőnek, a csövek anyagbeli minőségét, kiállítását s összeillesztéseit elég jónak tartjuk, — addig ugyanez nem mondható el a már jelentékenyen nagyobb ürméretű fő-utcai csövekről, melyek anyaga első sorban is több helyütt hólyagos öntésűnek s nem elég tisztának tapasztalható.

De eltekintve ettől, ezen vezetéknek részben oly egyenetlen öntésűek, hogy mig a csőfalazat vastagsága az egyik oldalon 10—15 milliméternyi, addig a másik oldalon 5—6 milliméternyi, s így fölötte kétségesnek látszik, hogy e circa 20 centiméternyi ürméretű csövek az itt már jelentékenyen nagyobb víznyomást részben ki fogják-e állhatni, s nem részesülünk-e majdan időközönként, (lehet hogy csak majd a jótállási határidő elmúltával) a gyakori csőrepedések folytán, kisebb-nagyobb özönvizek áldásaiban.

Nem szolgálhat itt megnyugtatóan illetékes egyéntől vett azon fölvilágítás sem, hogy a szállított csövek a kikötött normális súlyal valamivel még többet is nyomnak, s hogy azok 12 légköri nyomásnak megfelelőleg kipróbálva lettek.

Mert első sorban is kimondjuk nyíltan, hogy nem hisszük azon állítást, miszerint ezen fölötte nagyszámú csövek mindegyike — darabról-darabra, — a különben is fölötte veszélyes próbanak alávetettek; az úgynevezett „stichpróba“ pedig itt alkalmazást semmikép sem nyerhet. Másod sorban pedig kétségtelen, hogy a különben is csekély — mondjuk 1—5%-nyi súlytöbblet ily fölötte hiányos öntésű csöveknél tekintetbe nem jöhet. Mert föltéve, hogy egy normális vízvezető csőnek súlya — 10 milliméter falazatvastagság mellett — 1 métermáza, s csak akkor képes 10 légköri nyomásnak ellentállani, — akkor föltéve még, hogy a csősúly 1 métermáza s 1—5 kilo súlyal bír is, de azon öntési hibában szenved, hogy a csőfal kifogástalan anyag mellett felében 15, felében pedig csak 5 milliméternyi vastagsággal bír — kétséges vajjon csak 5 légköri nyomásnak is fog-e ellenállani tudni — még ha föltehetnők is, hogy a vízvezető csövekben soha sem fog nagyobb nyomás előállani 5 atmoszféránál.

Azt, hogy a vízvezető csövek — a majdan víznyomások kétszereseinek megfelelő nyomásipróbanak vettettek alá (ha ugyan igaz?) — e helyütt is csak helyeselnünk kell. De ez még nem is oly fölötte nagy biztosíték, mert tudhatjuk még a föntiektől eltekintve, más öntési hibák, titkos repedések stb. is ezt amugy is elodázhatlanul megkivánják.

Mindezeknél fogva a város közönsége érdekében az ellenőrző szakközegeket fölhívjuk, miszerint a víznyomási próbákat a vezetékcsövek mindegyikével mulhatlanul foganatosítani el ne mu-

lasszák, a szemmel láthatólag is hibás öntési csöveket pedig semmikép el ne fogadják.

Természetesen ehhez szükséges volna, hogy a csőfektetéseknel — a hatósági szakértő közeg állandóan jelen is legyen.

MŰVÉSZET IRODALOM.

* „Lázban“, regény írta Lindau Pál. A jeles német regényíró egyszerű, de azért mindvégig megkapó és érdekes mese keretében hű lélektani alpból kiindulva képét adja egy ugynevezett „tiltott“ szerelemnek. Osterode tanár, egy nagyhirű tudós egy év előtt nőül vett egy fiatal leányt a kit tudománya miatt elhanyagol. Midőn öcsese, Willern Richard Berlinbe jön, meglátja ezt az elhagyatottságában kétszeresen bájos nőt és mindkettőjükben langrakap a „szikra.“ A szevedély ellenállhatlan erővel vonza őket büvkörébe, s meghódolnak neki. De Willern Richard nem bírja el a tudatot, hogy megcsalta jöltevőjét és belehal. Lázalmában elárulja féltve őrzött titkát nagybátyjának és ez követve a „tue la“ elvét, megöli nejét. Egy Schlemm János, hogy megkerítse magának Osterode nagy művét, örültnek jelentette ki a híres tanárt. A mesteri lélektani rossz mindvégig dicséretére válik Lindau jeles tollának. A kitűnő munkat Tábori Róbert fordította sikerülten és megjelent a Singer és Wolfner-féle „Egyetemes Regénytár“ ban mint a vállalat VI. 18. kötete. Ára igen csinos egész vászonkötésben 50 kr.

VEGYESEK.

— Szemfényvesztő fátyol. A fiatal hölgyeknek az a hű szokása, hogy még verőfényes nyári napokon is fátyollal védik az időjárás ellen arcuk finomságát, a felszemébe került nemrég egy londoni földbirtokos egyetlen leányának. Miss Mary Hamphris egy csomó színes fátyolt kapott völegényétől, a ki Párisban vásárolta ezeket az ajándékokat. A menyaszony persze ezeket a fátyolokat viselte legszívesebben, noha már az első napon is különös fájdalmat érzett az arcában, de nem törődött vele, mert rendesen elmúlt, mihelyt a fátyolt levetette. Egy falusi kiránduláson hirtelen viszkedni kezdett a szeme, miúta valami kis bogár repült volna bele. Fölse lebbentette a fátyolt, hanem csak úgy dörzsölte meg a szemét az ujjával. Még ugyanaz nap este erősen meggyuladt a szeme. A házi orvos nem is sejtette a baj okát és elhivatott egy speciálist, a ki a fátyolnak néhány apró szinte láthatatlan rostját fedezte föl a kisaszszony szemében. A gyuladást semmikép sem tudták megszüntetni az orvosok s nem maradt egyéb hatra, mint az operáció. A leány szűlői pört indítanak a párisi kereskedő ellen, a a kitől a völegény a mérges festékekkel színezett fátyolokat vásárolta.

— A zsidók betegségei. Lagneau francia néprajztudós a párisi orvosakadémia legutóbbi ülésén hosszú előadást tartott azokról a betegségekről, melyek voltaképen a zsidókat bántják. Statisztikai adatokkal bizonyította be, hogy az izraeliták között szerfölött gyakoriak az elme- és idegbajok, valamint a cukorbetegség. Egyebek között ezeket mondta:

A zsidóság tudvalevőleg szapora faj, de nagy elterjedésének mégis az a fő oka, hogy az izraliták között a gyermekek halandósága feltűnően csekély viszont onnan van, hogy a zsidó anyák maguk gondozzák és szoptatják gyermekeiket, a mi módjukban van, mert ritkán foglalkoznak gyári vagy mezői munkákkal. Sokan tapasztalni vélték, hogy a kolera a zsidókat megkíméli. Némely vidékeken valóban ezt bizonyítják a statisztikai adatok; de nem ott, a hol a ghetók és zsidónegyedek, melyek piszkos voltokban a járványok fészkei. Ha kolera sok helyen csakugyan nem bántja a zsidóságot, annak oka e faj mértékletes élete, ennek viszont a vele született mértékletesség. A zsidók ritkán részegek. De ha nem is látjuk közöttük az alkohol pusztítását, annál inkább föltűnik sajátos izgatottságuk, rendkívüli érzékenységük és idegességük, mely beteges bőbeszédűségben nyilvánul. Minden statisztikai adat arra vall, hogy a zsidók között sokkal gyakoribb az örültség s az idegbajok nagy sokasága, mint más népek között. Föltűnően és aránytalanul sok zsidó szenved cukorbetegségben; de még mindig nem tudni, miért.

CSARNOK.

Az idegen.

Elbeszélés.

Spanyolból fordította: Bedeky Gedeon.

(Vége).

V.

Olyan melegen tűzött le a nap, mintha a forró nyár tikkasztó hőségét akarta volna viszszaidézni.

Alice nem érezte meg melegét: betegágyán hánykolódva, lázasan feküdt.

Mintha rémképeket látta, ijedten föl-fölsikoltott; szerelmével foglalkozhatott lázas almaiban, mert ajkairól minduntalan ellebbent Ujváry neve, a párba, melynek ő volt oka, s gyűlölettel, rémülettel ejtette ki Rivera grófét, ki szerelmüknek gátot akar vetni.

Eveline kétségbeesve, tehetetlenül állt ágya mellett; a beteg irtózva fordult el tőle, mikor nála föltűnő gyöngédséggel igazgatta vánkosit, s vigasztalással iparkodott enyhíteni fájdalmait.

Az orvost is cserbehagyta tudománya; bár ugyanazon komoly, hivatalos arccal és rendületlen feszességgel tette meg intézkedéseit a beteg körül, magában már rég lemondott életéről, s fájdalmas szívvel számított, mennyi kárt okoz neki, hogy egyik leggazdagabb páciensét elveszti.

Az érdeklődés a szép beteg iránt a fürdővendégek közt is nagy volt, s nap-nap után érkeztek látogatók, részvétüket kifejezni.

Az orvos természetesen szigorúan megtiltotta, hogy vagy egyet is bebozsássonak a szevedőhöz; hanem a társalkodóné nem alhatta meg, hogy mikor az idegen, a magyar báró jött tudakozódni utána, be ne eressze hozzá.

Alice örömmel sikoltott föl, mikor a halvány, szőke ifju, gyöngye karczólassal homlokán, ágya mellé lépett.

— Eljöttél valahára te is, a kit anyyira vártam — szólt lázasan, miközben gyöngye, fehér karjait örvendve tárta ki a jövevény felé. — Eljöttél, ugy-e, hogy soha többé ne váljunk meg egymástól!

Ujváry arczáról a meglepetés tükröződött le. Kérdőleg tekintett Evelinere, s az elérthette a kérdést, mert néma bólintással válaszolt reá.

Csak most jutott eszébe arra gondolni, a mit már régen észrevehetett volna: hogy Alice modora alatt, mely oly barátságos, oly bizalmas volt, valami más is lappang a pusztá érdeklődésnél, s a beteg leány komolyabb vonzalmat, igazi szerelmet táplál ő iránta, a ki pedig rokonszenvenél és szánalommal nem tud egyebet adni érte.

Alice pedig tovább fűzte lázas álmait:

— Beh szép az élet, beh szép így mindkettőnknek! Ugy-e nem hagysz el soha többé, ugy-e szeretsz?

— Igen, szeretlek édesem! — válaszolta halkán Ujváry, s szeliden, gyöngéden fogta meg a szenvedőnek kezét.

— De szeretsz-e úgy, mint én szeretlek, szeretsz-e olyan igazi szerelemmel? — sürgette tovább a lázas beteg.

— Igen, úgy szeretlek! — volt a felelet s a vallomást egy csókkal pecsételték meg.

Alice szemei lázas örömtől csillogtak, arczán a boldogság derüje ott ragyogott, s a magyar ifju, mikor látta az örömet, melyet nyilatkozatával okozott, egyszerre elfeledte, hogy szavai nem voltak őszinték, hogy hazudott, mikor mondta, hogy szereti, igaz szerelemmel szereti azt a beteg leányt.

Hazudott... De hát nem menti-e ezt a hazugságot a cél, melyért történt? Hazudott; de e hazugsággal megaranyozta egy ifju életnek korai alkonyát, s reményt, boldogságot öntött abba a szívbe, a melyeknek verése már most is lassodik, s a mely már csak ideig-óraig fog dobogni.

Alice már nyugodtan hunyhatja le szemeit örök álomra; a boldogságot, a mit még minap is, mint soha el nem érhető eszményt oly lemondó keserőséggel siratott meg, elérte: szeretett és azt hitte, hogy viszont szeretetik.

... Az orvos nagy robajjal nyitott a szobába, s nem győzött lármázni, hogy az ő gyógymódját, a mi biztosan sikerhez vezetett volna, hiabavaló látogatásokkal meg haszontalan tereferékkal teszik tönkre.

VI.

A cadixi temetőben arra a szép márványoszlopra, a mire csak az egy „Alice“ név van aranybetűkkel vésve, minden év halottak napján távol Magyarországból egy-egy koszoru érkezik.

Eveline, a ki a nyugalmazott kapitánnyal összehoronalódott, természetesen főnek-fának azt mesélte, hogy ő áldozik felejthetetlen Alice-ének sirján.

NYILT-TÉR.)*

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik hön szeretett s felejtetetlen boldogult férjem

PIACSEK KÁROLY

kőfaragómester és városi képviselőnek

hó 25-én végbement temetésén számos megjelenésük, koszorúk küldése és egyéb részvét nyilatkozatuk által mély fájdalomkat enyhíteni igyekeztek, fogadják az én és családom nevében ez uton is leghálásabb köszönetünket.

Pécsett, 1891. augusztus hó 26-án.

Özv. Piacsek Károlyné
neje.

Franczia baraczk.

Kitűnő zamatu farnezia baraczkok
Böhm C. F. fribeiszi szállójában az idény alatt minden nap kapható.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk

Laptulajdonos:
NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:
HAKSCH LAJOS.

Hirdetések: Hirdetmény.

Pécsett, szigeti ország-ut 66-ik számú (hentes üzletre, és hús vágásra) berendezett ház azonnal kiadó. Vagy pedig nagyon kedvező föltételek mellett eladó.

Értekezhetni lehet Irgalmasok-utca 14-dik számú házban az emeleten lakó tulajdonosokkal.

220 méter

finom téli gyapju-szövet

különféle színben

méterenkint eladó

Weisz J.

kézi zalogkölcson-üzletében

Pécsett, Gyár- és Zrinyi-utca sarkán.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy gyártmányaim:

vas-, fa- és kárpított-butorok, ágyneműk, szervizek, teljes szoba-berendezések vendégfogadók, intézetek, körök, indóházak és magánosok részére — Magyar-, Horvát- és Slavon-országot illető

FŐKÉPVISELŐSÉGET

Eötvös Ádám urra Pécssett

ruháztam át. Kérem a t. cz. megrendelőket forduljanak minden tekintetben hozzá; nevezett czég árjegyzékével mindég készségesen szolgál és a lehető legolcsóbb árakat szabja, jóállás, pontos és szolid kiszolgálás mellett. Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre állanak. Számos megrendelést kérve, maradok

teljes tisztelettel

PAULY ANTAL

ágyneműgyár és butoraktár,
Bécs, VIII. Lercheufelderstrasse 36. sz.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“

gyógyforrásról

„MAGYAR SELTERS“

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomornyalvártáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-Radeimi-, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad-szénsav tartalmánál fogva s azért vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsav-dusabb vizek fölött előnnyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója: Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légcső- és bőrbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezőszervek idült hurutját szintugy osztalja.

Ez időszereint Európa legelső s leglátogatottabb tüdőbetegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF

a „Margit“-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Mar-

git“-forrás gyógyvizet alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Dr. Kétly Lároly egyet. tanár: Légző-, emésztő-szervek, hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam, seltersi-, gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bír.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos: Légcső-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a seltersi-, giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos: Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. Römpler Tódor.

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb kir.
udv. ásványvíz-szállítónál,
Budapest, Erzsébet-tér 8. sz.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Veréb Jankó naptára.

Veréb Jankó a bekövetkezendő fillokszerás szökő 1892-ik esztendőre képes és képtelen vicczekkel esordultig teli

napárt

szándékozik kiadni.

Kezére fognak dolgozni ebben a nagy munkában az ő hű zsellérei: Buczkó Bernát, a ki a szab. kir. észt adja hozzá, Kakutyi és Makutyi, Gugyi Pétör és Kobak Pál stb. ezeken kívül az irástudók: Dr. Muki, Indigó-pinty, Mukimírék-bég, Quiproquo, Le-Tor stb egész serege a vicczfaragóknak.

A rendes naptári részen kívül, (mely tehát pótol bármi más koriandrumot) kaczagató, humoros dolgokkal leszen tömve a vastag könyv, benne számos új illusztráció.

E kitünően mulattató naptarra, mely 8—10 nagy ivnyi terjedelemben, október elején jelenik meg, a Veréb Jankó kiadóhivatala

előfizetést nyit,

kik e naptarra előre fizetnek, ötven krajczárért kapják meg a napárt.

Eladási ára nagyobb lesz.

Az előfizetési pénzek legkésőbb szeptember 15-éig a Veréb Jankó kiadóhivatalába (Pécs, Széhenyi-tér 12. sz.) küldendők.

LE GRIFFON

a legjobb szivarkapapír

kapható Alt és Böhm kereskedésében Pécsen.

Fő-utca 12. sz.

házban
izletes jó házi étkek
jutányos áron kaphatók.

Pécsi nyilvános 3 osztályú

kereskedelmi középiskola.

Ezen a nagym. vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszterium által nyilvánosági joggal felruházott intézet az ország többi felsőbb kereskedelmi iskoláival (akademiák) teljesen egy rangba van helyezve, s a végzett növendékek az érettségi vizsga letétele után

az egyévi önkéntességi jog kedvezményében részesülnek.

A törvényesen előírt három osztályon kívül

előkészítő osztály

is létezik olyanok számára, kik hiányos előismereteik miatt az I. osztályba még föl nem vehetők.

Oly ifjak részére, kik középiskolai tanulmányokat nem végezvén az egy évi önkéntességi jogra igényt nem tarthatnak, folyó évi október hó 1-én esti tanfolyam nyitattik, melynek végeztével a hallgatók egy vizsgálat letétele által ezen kedvezményt élvezhetik

A beiratások f. é. augusztus hó 31-én kezdődnek meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt az intézet helyiségeiben (Mária-utca 8. sz. a.)

az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.

Alóírt Nagy-Harsány község előjárósága részéről közhirre tétetik, hogy Nagyarsány község tulajdonát képező összes

kőbányák és 3 mészkemence,

továbbá a községben megtartatni szokott (évenként 4) országos vásárokbani

helypénzszedési jog

folyó évi szeptember hó 6-án délután 2 órakor Nagyarsányban a község hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen 1892. évi január 1-ével kezdődő 3 évre haszonbérbe fognak adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Nagyarsányban, 1891. évi augusztus 18-án.

Kiss Nep. János,
körjegyző.

Kulcsár József,
községi bíró.

Tégla, cserep és mész eladás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint a

legjobb minőségű téglát, cserepet, oltott meszet hordókban avagy oltatlant

nálam megrendelve a legjutányosabb árért házhoz szállítok, vagy pedig azok egyenesen a Budai külvárosi vámon kívül levő égetőimnél is kaphatók.

Teljes tisztelettel

ZELMS GYULA

Pécsen, Mária-utca 24—26 sz.

Haszon és tűzifa eladás.

Székhelyi Majláth György gróf bakóczai uradalmában a következő három évben

vágás alá kerülő fatömeg

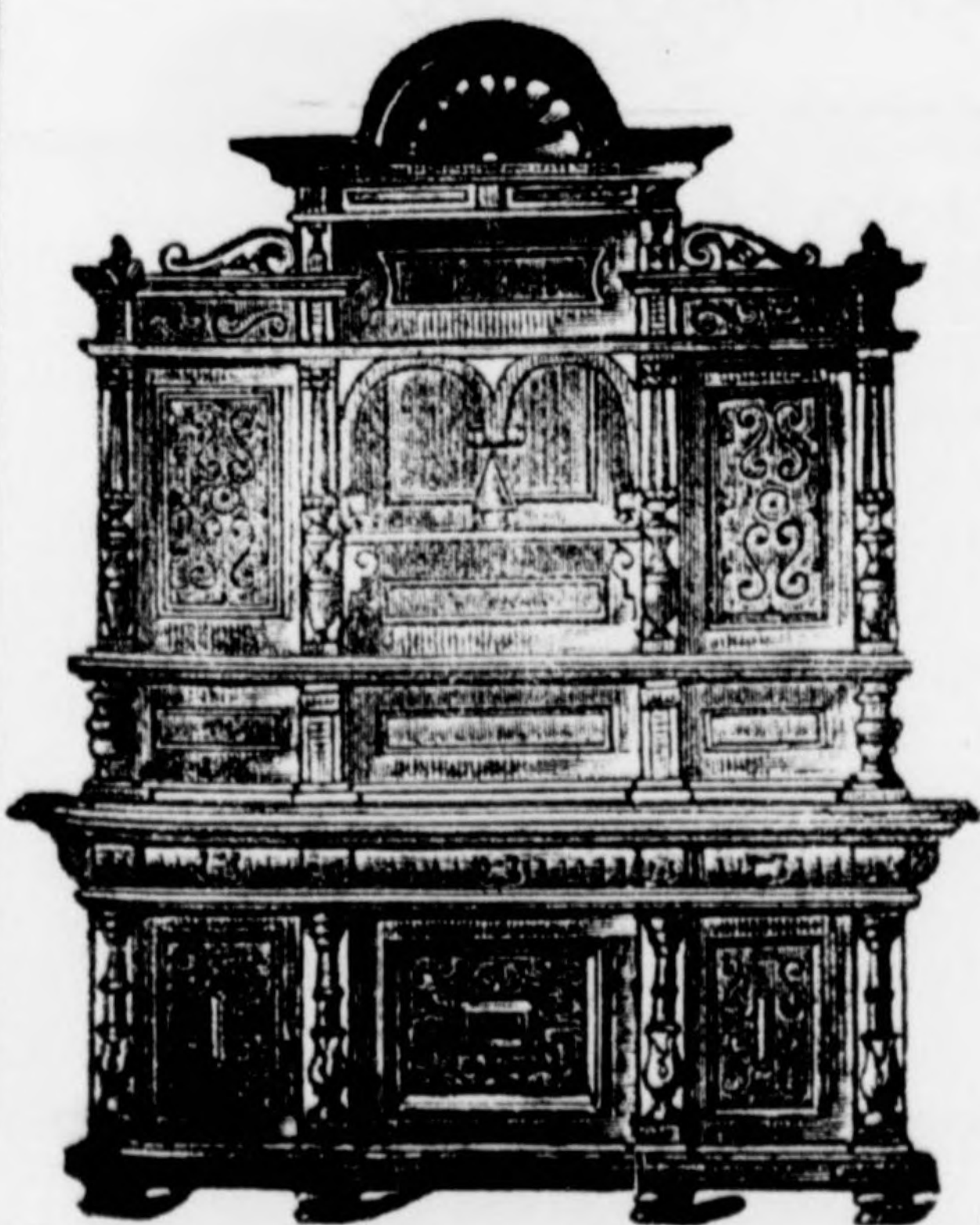
a legtöbbet ígérőnek eladatik.

A vételre vonatkozó ajánlatok zárt levélbe foglalva legkésőbb szept. 14-én déli 12 órára az uradalmi erdőhivatalhoz címezve benyújtandók, hol a fa-eladás feltételei is megtekinthetők.

Kelt Bakóczán, 1891. augusztus 14-én.

Az uradalmi erdőhivatal.

(Utánnymat nem díjaztatik.)

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye
(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű fa-, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytarók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

VIZVEZETÉKEK magán házakba

való berendezésére, továbbá

fürdő-berendezések, szagtalan árnyékszék angol rendszer szerint, pissoir-ok házi és szoba villamos csengők és jelzők, telefonok, szócsövek, villámhárítók, központi fűtések, nyomó-szivattyus-kutak, sirkerítések és vasrácsok jó és olcsó áron való elkészítésére és felállítására — támaszkodva nagy városokban szerzett sok évi tapasztalataimra — ajánlom jól berendezett üzletemet.

Schwartz Gyula

Scitovszky-tér 5. sz.

Minden e szakmába vágó munka valamint javítás pontos elkészítése olcsón eszközöltetik.

Végkiárulás!

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy helyben 23 év óta fennálló üzletemtől visszavonulok, miért is készletben lévő összes **inga-, francia-, szalon-, éjjeli-, világító-, ébresztő-,** valamint jól kipróbált ezüst és arany **zsebóráimon** a beszerzési áron alul is túlادok.

Ez alkalommal

végkiárulásra

kerülnek a legjobb minőségű látszerek, u. m.: szemorvosok által legjobban ajánlott finom szemüvegek, csiptetők, színházi-, utazó-, tengerészeti- és tábori-látesővek, ugy szintén nagyító üvegek, távesővek, mikro- és teleskopok, továbbá legjobb gyártmányu rajzeszköz-készletek, valamint mérnökök és építésznek való összegombolyítható mértékszallagok; nemkülönben nagy választékban kaphatók: ablakra, szobákba, fürdőkbe, orvosoknak való hőmérők, gazdasági használatra alkalmas légsúlymérők megvizsgált bor-, must-, cukor-, fagyalt-, pálinka-, lug- és vízmérők, végül nagy választék áll rendelkezésre a legfinomabb emberi műszemékből.

Midőn a n. t. közönségnek a hoszu időn át tapasztalt bizalomért mély köszönetet mondok, egyttal bátorkodom a kedvező vásárlási alkalmat becses figyeimbe ajánlani s szíves látogatását kérni.

Pécsett 1891. június hó.

Teljes tisztelettel

Wurster Antal

órász és látszerész.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Egry József végrehajtónak Bodai Andras végrehajtást szenvedő elleni 250 trt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. jbiróság területén levő Arányos község határában fekvő az arányosi 75. sz. tjkvben felvett I. 68. sz. házból, belsőszégből, kétnegyed telekből, legelő és erdő-illetményből Bodai Andrást illető fele részre 779 frtban, mégis ugyanazon tjkben + 1-7 sor-számok alatt felvett szőlők és présházaknak Bodai Andrást illető felerészére 580 frtban az árverést ezenmel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi szeptember hó 25. napján délelőtt 9. órakor Arányos köz-ségházánál megtartandó nyilvános árveresen a megállapított kikialtási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni srándékozók tartoznak az ingatlanok bearánsak 10% at vagyis 77 frt 90 kr. és 58 frtot készpénzben, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. év nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri reudelet 8. §-ban kijelölt óvadék-kepes értékpapirban a kiküldöttkezehez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatati.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1891. évi július hó 6-ik napján.

Bogyay Pongrácz,

kir. törvényszéki bíró.

Gebauer Tivadar vas és fűszer üzletében Bar. Szentlőrinczen f. é. szeptember 1-ére **két jó családból való fiu**

tanonczul

felvétetik.

a legkitűnőbb szer minden féreg ellen!

Ezen kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal megsemmisíti a férgeket lakásokban, konyhákban és szállodákban, valamint házi állatainkon istállóknak, növényeken melegházakban és kertekben. Valódi csak eredeti palackokban névalairással és védjeggyel ellátva árultatik A mely por papirban méretik az sohasem „Zacherl“ különlegesség!

Valódi kapható: Pécsett: Spitzer Sándor fia, Reeh Vilmos özvegye, Eizer János, Alt és Böhm, Reinfeld A., Raab Gábor Obetko K., Simon János, Sipőcz István, Lill János, Lill István, Gyimóthy Gyula, Herdlein Lajos, Blauborn Izidor, Berecz Károly, Bayer Ferencz, Bachmayer Henrik, Grünhut és Hirschler, Dobszay Antal, Hollósy Adolf, Mautner Mór, Leichtner Mór, Zach Károly, Klobucsár M., Kaeskovics Jenő, Nick Károly, Spitzer Jakab, Strauszer I., Wallerstein R., Weber Ferencz, Wertheimer Ch., Zsivánovits Károly, Köszl Jánosnál.

Pécs váradon: Dvorszky Bélánál.

Mohácson: Auber N. J. Preszmayer A., Freund és társa, Bachrach Győző, Stanzinger Gyula, Toldy Ignácznál.

Szigetvárott: Ocsodál Gusztáv, Fried Dávid, Salamon Gyula, Szalay Józsefnél.

Siklóson: Pauz Géza, Kürschner Mór, Bárány Sándor és társa, Weingoldner Jakab, Petrás József, Szentgyörgyi Mórnál.

Villányon: Vorliesek és Varga üzletében.